

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 14/322

KOMMUNEREFORMEN - RETNINGSVALG

Saksbehandler:	John Ola Selbekk	Arkiv: 002
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
8/15	Formannskapet	27.01.2015
5/15	Kommunestyret	04.02.2015

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: John Ola Selbekk
Arkivsaksnr.: 14/322

Arkiv: 002

KOMMUNEREFORMEN - RETNINGSVALG

Rådmannens innstilling:

I det videre arbeidet med kommunereformen utredes etablering av en ny kommune forutsatt:

- a) Orkanger/Orkdal som kommunesenter.
- b) Kommunene Orkdal, Skaun, Meldal, Snillfjord og Agdenes som utgangspunkt for videre samtaler/samarbeid (drøftingene fortsettes).
- c) Åpning for sonderinger med andre kommuner - under forutsetning av pkt a).

Kommunestyret fatter endelig vedtak om sammenslåing innen sommeren 2016.

Det kan være aktuelt med bistand fra Fylkesmannen og KS, f.eks veiledning i det pågående utredningsarbeidet, orienteringer i kommunestyret mv.

Vedlegg:

1. Status for arbeidet med kommunereformen (i Agdenes kommune), januar 2015.
2. Skriv fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, datert 15.12.14: Kommunereformen - om prosessene høsten 2014 og videre arbeid.
3. Statistikk for alternativet Agdenes, Orkdal, Meldal, Skaun og Snillfjord.

Ikke trykket:

Prosessplan for arbeidet med kommunereformen (vedtatt 10.12.14).

Sluttrapport fra ekspertutvalget (desember 2014): Kriterier for god kommunestruktur.

Saksopplysninger:

Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet. Dette er nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger fra innbyggerne.

Rådmannen har utarbeidet en statusrapport som viser hovedgrunnlaget for kommunereformprosessen, hva som er gjort så langt lokalt og hvordan status vurderes i januar 2015. Det vises til vedlegg 1.

Fylkesmannen (skriv av 15/12-14) mener at det lokalt kan legges til grunn at:

- Stortingets flertall mener at sterke primærkommuner er hovedalternativet for videre forvaltningsutvikling i landet.

- Målene med reformen ligger fast og kommunen skal styrkes om innbyggernes viktigste offentlige organ.
- Oppgavefordelingsutvalgets retningslinjer for hvor oppgaver bør legges i forvaltningen, bl.a. at oppgaver skal legges på lavest mulige effektive nivå.
- Alle pågående reformprosesser som berører oppgavefordeling og administrativ inndeling i offentlig sektor (bl.a. regional stat) samordnes mot kommunereformen.
- Det virker å være bred enighet om at ekspertutvalgets kriterier for god kommuneinndeling skal legges til grunn
  - basert på beskrivelser av kommunenes utfordringsbilde, kriteriesettet og dagens oppgaver - ligger det tunge begrunnelser for et behov for endringer i kommunestrukturen.
  - det er godt begrunnet at staten må redusere detaljstyringen og øke kommunenes handlingsfrihet - gitt større kommuner.
- Kommunestrukturen bør i større grad nærme seg funksjonelle samfunnsutviklingsområder for å sikre helhetlig areal- og transportplanlegging.
- Vi må en kommunestruktur som samlet sett bygger opp under et slagkraftig Trøndelag, underbygger Trondheims rolle som motor i samfunnsutviklingen og som forsterker relasjonen mellom storby, regionsentra og omlandet.

Fylkesmannen har bedt kommunene er bedt om å rapportere hvor langt de har kommet i sitt arbeid til 1. februar, og ber om at vedtak fra kommunestyrene som omfatter:

- Alternative geografiske retningsvalg som kommunen vil prioritere å gå videre med for å utrede/klargjøre.
- Begrunnelser, kunnskapsgrunnlag og forutsetninger for dette.
- Hvilken dialog som er gjennomført med nabokommunene forut for kommunestyrets behandling.
- Hvilket behov som kommunen ser for konsekvensanalyser av de ulike alternativene, kunnskapsbehov kommunen ellers har og ev særskilte problemstillinger som må avklares.
- Beskrivelse av vegen videre fram mot endelig vedtak i kommunestyret, herunder dialog med nabokommunene.
- Behovet for bistand fra Fylkesmann og KS.
- Konklusjon mht om det er aktuelt for kommunen/naboer å ha kommunestyrevedtak om sammenslåing allerede i 2015.

Vurdering:

Gitt dagens rammebetingelser er det selvsagt mulig å tenke seg at Agdenes kan bestå som egen kommune «en god del år til». Agdenes kommune alene er imidlertid ikke stor nok i henhold til ekspertutvalgets anbefaling på minimum 15 - 20.000 innbyggere for å være en robust kommune. Ekspertutvalget har anbefalt at kommuner på denne størrelsen kan få tilført nye oppgaver. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil legge fram en melding om nye oppgaver i løpet av våren 2015. En totalvurdering tilsier at Agdenes kommune ikke er robust nok sett i et framtidsperspektiv.

Orkdal kommune skal ha honnør for at de har tatt initiativ til sonderinger/drøftinger med de nære naboene. Kommunene Agdenes, Orkdal, Meldal, Skaun og Snillfjord danner geografisk

sett en naturlig ytre grense bl.a. for effektiv tjenesteproduksjon og funksjonell planlegging og utvikling. En ny kommune basert på dette alternativet vil tilfredsstillende de fleste kriteriene for kommunereformen. Det er foreløpig usikkert om alle disse kommunene ønsker å gå inn i et slikt alternativ.

Rådmannen ser uansett ingen andre reelle alternativ enn at Agdenes inngår i en ny kommune med Orkdal som senterkommune. Agdenes deltar i mange interkommunale samarbeid, i all hovedsak sammen med kommuner i Orkdalsregionen. I de fleste etablerte tjenestesamarbeid er Orkdal vertskommune. Orkanger/Orkdal er et regionsenter i vekst og utvikling, og med betydelige servicefunksjoner og handelsvirksomhet. Orkdal er også et svært sentralt knutepunkt for samferdsel. Agdenes har i stor grad felles bo- og arbeidsmarked med Orkdal, pendlingsstrømmene både inn og ut av kommunen viser dette. Orkanger anses å være det best fungerende regionsenteret i Sør-Trøndelag utenom Trondheim. For Agdenes er det viktig at Orkanger gjennom kommunereformen styrkes som regionsenter.

Det innstilles i utgangspunktet på å videreføre samtalene med Orkdal, Skaun, Meldal og Snillfjord, men at det også åpnes for konkrete drøftinger med andre aktuelle kommuner (gitt Orkdal som senterkommune). Hva en sammenslåing med Orkdal, Skaun, Meldal og Snillfjord vil bety konkret for blant annet befolkning, pendling, sysselsetting osv. er vist i vedlegg 3 som er en rapport tatt ut fra verktøyet «Ny kommune» på departementets sider om kommunereformen.

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 27.01.2015
Sak: 8/15

Resultat: Annet forslag vedtatt

Arkivsak: 14/322

Tittel: SAKSPROTOKOLL - KOMMUNEREFORMEN - RETNINGSVALG

Behandling:

Forslag i møtet:

Styringsgruppen foreslo pkt. c endret til:

Åpning for sonderinger med andre kommuner, f.eks. Rindal kommune.

Votering:

Enstemmig som rådmannens innstilling med forslag i møtet.

Innstilling:

I det videre arbeidet med kommunereformen utredes etablering av en ny kommune forutsatt:

- a) Orkanger/Orkdal som kommunesenter.
- b) Kommunene Orkdal, Skaun, Meldal, Snillfjord og Agdenes som utgangspunkt for videre samtaler/samarbeid (drøftingene fortsettes).
- c) Åpning for sonderinger med andre kommuner, f.eks Rindal kommune.

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 04.02.2015
Sak: 5/15

Resultat: Annet forslag vedtatt

Behandling:

Forslag i møtet:

TVP/SP/AP/FFB foreslo to nye pkt:

- d) Hvis kommunenivået ikke tilføres vesentlige nye oppgaver til en ny struktur og det videre arbeidet viser at ulempene med kommunereformen er større enn fordelene for innbyggerne i Agdenes og nabokommunene, forbeholder Agdenes kommune seg retten til å foreta en ny helhetlig vurdering i sakens anledning. Også om å bestå som egen kommune.
- e) Når eventuelle retningsvalg endelig skal vedtas, bør det vurderes om det skal avholdes rådgivende folkeavstemming.

Votering:

Innstillingen – enstemmig.

TVP/SP/AP/FFB sitt forslag pkt. d) og e) fikk 14 stemmer, 3 stemmer imot.

Vedtak:

I det videre arbeidet med kommunereformen utredes etablering av en ny kommune forutsatt:

- a) Orkanger/Orkdal som kommunesenter.
- b) Kommunene Orkdal, Skaun, Meldal, Snillfjord og Agdenes som utgangspunkt for videre samtaler/samarbeid (drøftingene fortsettes).
- c) Åpning for sonderinger med andre kommuner, f.eks Rindal kommune.
- d) Hvis kommunenivået ikke tilføres vesentlige nye oppgaver til en ny struktur og det videre arbeidet viser at ulempene med kommunereformen er større enn fordelene for innbyggerne i Agdenes og nabokommunene, forbeholder Agdenes kommune seg retten til å foreta en ny helhetlig vurdering i sakens anledning. Også om å bestå som egen kommune.
- e) Når eventuelle retningsvalg endelig skal vedtas, bør det vurderes om det skal avholdes rådgivende folkeavstemming.

Kommunestyret fatter endelig vedtak om sammenslåing innen sommeren 2016.

Det kan være aktuelt med bistand fra Fylkesmannen og KS, f.eks veiledning i det pågående utredningsarbeidet, orienteringer i kommunestyret mv.

Sendes:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Orkdal kommune

Meldal kommune

Skaun kommune

Snillfjord kommune